

Crna Gora

Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja

GRANT PODRŠKA ZA INVESTICIJE U POLJOPRIVREDNA GAZDINSTVA

Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja (MPRR), u skladu sa Agrobudžetom za 2014. godinu i mjerom 2.1.1 Podrška investicijama u poljoprivredna gazdinstva, objavljuje Peti javni poziv za dodjelu bespovratnih (grant) sredstava za investicije u poljoprivredna gazdinstva. Poziv se objavljuje u okviru projekta Institucionalnog razvoja i jačanja poljoprivrede Crne Gore – MIDAS koji realizuju Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja koristeći sredstva Svjetske banke i GEF-a (Globalnog fonda za zaštitu životne sredine). Globalni fond za zaštitu životne sredine (engl. Global Environmental Facility – GEF) ova sredstva je namijenio za rješavanje problema degradacije zemljišta u okviru komponente „Degradacija zemljišta kao glavna strateška oblast i strateško programiranje za GEF-4“ koja se primjenjuje u Crnoj Gori. Cilj projekta je pružanje bespovratne podrške investicijama u poljoprivredna gazdinstva u cilju uvođenja i implementacije mjera zaštite površinskih i podzemnih voda od zagađenja stajskim đubrivom, tečnim stajnjakom i otpadnim vodama iz silaže, kao i dostizanje EU standarda u pogledu higijene, zaštite životne sredine i zdravlja i dobrobiti životinja.

Podrška ovog tipa ima za cilj da pripremi crnogorski sektor poljoprivrede, kao i institucije za buduće članstvo u EU i sprovođenje Zajedničke poljoprivredne politike.

Sve procedure nabavki i kriterijumi prihvatljivosti su usaglašeni sa Svjetskom bankom, a više informacija možete dobiti na sajtu Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja (<http://www.mpr.gov.me>) i na sajtu MIDAS-a (<http://www.midas.co.me>).

INVESTICIJE KOJE SE PODRŽAVAJU U OKVIRU ČETVRTOG JAVNOG POZIVA

Sektori poljoprivrede koji se podržavaju:

1. Mlijekarstvo,
2. Govedarstvo,
3. Ovčarstvo i kozarstvo,
4. Svinjogoštvo, i
5. Živinarstvo.

INVESTICIJE KOJE ĆE SE PODRŽATI KROZ PETI POZIV ZA MIDAS – GEF GRANTOVE:

- Izgradnja i rekonstrukcija objekata za skladištenje stajskog đubriva,
- Izgradnja i rekonstrukcija objekata za sakupljanje otpadnih voda iz silaže,
- Nabavka priključne mehanizacije za adekvatan transport i nanošenje stajskog đubriva, tečnog stajnjaka i otpadnih voda iz silaže,

Napomena: Podržaće se nabavka samo nove opreme i uređaja, a neće se podržati nabavka poljoprivrednih inputa, troškovi nastali plaćanjem poreza, carina i ostali operativni troškovi, sistemi za navodnjavanje, kupovina ili zakup zemljišta, i sl.

Napomena: Podržaće se nabavka samo **nove poljoprivredne opreme i mehanizacije (nabavka polovne se neće podržavati), a neće se podržati** nabavka poljoprivrednih inputa, troškovi nastali plaćanjem poreza, carina i ostali operativni troškovi, sistemi za navodnjavanje, kupovina ili zakup zemljišta i sl.

Nabavka svih vrsta roba, usluga i radova može biti prihvaćena za podršku ako je dobavljač roba, pružalac usluga i izvođač radova pravno lice.

OD KRITERIJUMA PRIHVATLJIVOSTI IZDVAJAMO:

- Korisnik mora biti državljanin Crne Gore sa mjestom boravka u Crnoj Gori.
- Investicija za koju se podnosi Zahtjev za odobravanje projekta za investicionu grant podršku po završetku investiranja mora biti trajno stacionirana u Crnoj Gori.
- Korisnik ne može biti privredno društvo (djelimično ili potpuno) u državnom vlasništvu, ili državna institucija.
- Korisnici su fizička lica koja imaju najmanje 18 godina starosti u trenutku podnošenja zahtjeva i manje od 70 godina starosti po zaključenju Poziva.
- Korisnici su privredna društva čija primarna poslovna aktivnost mora biti vezana za poljoprivredu.
- Podnositelj zahtjeva / poljoprivredno gazdinstvo se može prijaviti za samo jedan projekat ovog Priručnika i ukoliko se tokom ocjenjivanja utvrdi da su se članovi istog poljoprivrednog gazdinstva prijavili za 2 projekta, oni će biti diskvalifikovani.
- Jedan poljoprivrednik (poljoprivredno gazdinstvo) može konkurisati za maksimum tri projekta u toku trajanja MIDAS programa za grantove, koji predstavljaju tehnološko-ekonomski zaokruženu cjelinu u toku vremenskog trajanja MIDAS projekta.
- Prijave za ovaj Poziv mogu se podnijeti nakon uspješnog završetka prethodnih ugovora o grantu, ako ih je bilo (dokaz će biti zahtjev za isplatu sa svom pratećom dokumentacijom predatom MPRR-u) do momenta objavljivanja poziva (20. maj 2014.), dokazujući da su investicije u okviru prethodnih MIDAS poziva u potpunosti realizovane.
- Svi podneseni dokumenti ne smiju biti stariji od 6 mjeseci i ako su dostavljeni na stranom jeziku moraju biti prevedeni na crnogorski jezik (prevod od strane ovlašćenog prevodioca / sudskog tumača).
- Potpisivanjem Ugovora o grantu, korisnik se obavezuje da će investiciju namjenski koristiti, i da je ne smije otuđiti u narednih 5 godina, od datuma isplate po završenoj investiciji.
- Podržava se samo kupovina namjenske mehanizacije.
- U slučaju da se koristi zemljiste u zakupu, ugovor mora biti potpisana na period od najmanje 10 godina.

Ostali kriterijumi prihvatljivosti su navedeni i detaljno opisani u Operativnom priručniku za grantove.

OPIS KORISNIKA I VISINA PODRŠKE ZA INVESTICIJE

Korisnik je fizičko lice ili privredno društvo ili udruženje koje, u trenutku objavljivanja Poziva, mora posjedovati najmanje 5 uslovnih grla (50 ovaca, 50 koza, 5 krava/bikova/konja, 10 junica, itd) registrovanih u registru za identifikaciju i obilježavanje životinja (Veterinarska uprava) i 5 ha obradivog zemljišta.

Visina podrške iznosi 50% od prihvatljivih investicija.

Minimalni iznos prihvatljive investicije iznosi 3.000 €, a maksimalni iznos prihvatljive investicije 15.000 €.

Zahtjev za odobravanje projekta, sa pratećom dokumentacijom, predaže se putem pošte na adresu:
Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja,
Rimski trg 46, 81000 Podgorica

Investicija se može realizovati tek kada se na osnovu odobrenog zahtjeva za podršku potpiše Ugovor o grantu.

Prijem zahtjeva za Peti MIDAS-GEF poziv je od 2. juna 2014. godine do 17. jula 2014. godine, a odobravanje primljenih zahtjeva će se vršiti nakon završetka ovog Poziva (tj. nakon 17. jula 2014.).

Detaljna upustva o prihvatljivim investicijama, kriterijumima podrške i procedurama za korišćenje podrške možete preuzeti sa web sajta Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja www.mpr.gov.me, Savjetodavne službe www.savjetodavna.org i MIDAS projekta www.midas.co.me, a informacije se mogu dobiti i putem telefona ili lično na sledećim adresama:

Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja
Adresa: Rimski trg 46, 81000 Podgorica
Tel: 020 482 298; 020 482 150; 020 482 151

KORACI KOJE KORISNIK MORA PREDUZETI DA BI STEKAO PRAVO NA PODRŠKU:

Korak 1

Neophodno je da detaljno proučite Operativni priručnik za grantove kao i obrasce dokumenata koje morate ispuniti i podnijeti kako bi stekli pravo na podršku, a koji se nalaze se na sajtu Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, Savjetodavne službe u biljnoj proizvodnji, kao i na sajtu MIDAS projekta, a biće dostupni i u prostorijama savjetodavnih službi, službi za selekciju stoke, kao i opštinskih službi za poljoprivredu. Operativni priručnik sadrži detaljne uslove i kriterijume podrške koji su obavezujući za Vas, a za sve eventualne nejasnoće možete se obratiti regionalnoj kancelariji savjetodavnih službi i Ministarstvu poljoprivrede i ruralnog razvoja.

Napravite što detaljniji opis uređaja i opreme iz Vaše investicione ideje i ispitajte njihovu dostupnost u prodaji i odnos cijena.

Pozovite ili obiđite trgovce, prodavnice, uvoznike i isporučioce opreme, nabavite najmanje jednu ponudu po specifikaciji koju ste pripremili i navedite je u Zahtjevu za odobravanje projekta.

Napravite realanu aplikaciju (koristeći model iz Operativnog priručnika).

Korak 2

Takođe, prilikom pripreme dokumentacije, kontaktirajte regionalni centar Savjetodavne službe u biljnoj proizvodnji ili Službe za selekciju stoke. Kod njih možete dobiti neophodne savjete i svu potrebnu dokumentaciju (zahtjev, obrasce, biznis plan i sl.) koju treba pripremiti. Zaposleni u ovim službama mogu procijeniti izvodljivost i profitabilnost Vaše investicione ideje i pomoći Vam u izradi aplikacije sa pratećom dokumentacijom.

Zahtjev takođe treba da sadrži ček liste za zaštitu životne sredine i socijalnu zaštitu koju ste dužni da ispunite, po potrebi, uz stručnu pomoć savjetodavnih službi.

Korak 3

Popunjeni zahtjev pošaljite preporučenom poštom sa povratnicom, s poštanskom markom i pečatom, koji pokazuje tačan datum i vrijeme slanja na sledeću adresu:

Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja,
Rimski trg 46, 81000 Podgorica, sa naznakom
"Za podršku investicijama u poljoprivredna gazdinstva"
za Peti javni poziv (MIDAS).

**Najprije će se, prema redoslijedu prijema, provjeriti jesu li prijave pris-
tigle pravovremeno, odnosno da li su zahtjevi kompletni, nakon čega sli-
jedi provjera prihvatljivosti i održivosti ulaganja i za podnosioca zahtjeva
i za podneseni projekt. Ukoliko Vaša prijava nije kompletna, MPRR će
zatražiti da dostavite dokumente koji nedostaju i to u roku od petnaest
(15) kalendarskih dana.**

Nakon toga slijedi kontrola na terenu, izvršena od strane službi, kako bi se na licu mesta utvrdilo stanje prije realizacije investicije, odnosno da li stanje na terenu odgovara podacima koje ste naveli u zahtjevu i priloženoj dokumentaciji na osnovu čega će se vršiti evaluacija zahtjeva za odobravanje projekta i nakon toga utvrditi rang lista podnosioca zahtjeva u skladu sa kriterijumima rangiranja.

Korak 4

Ako su svi prethodni koraci uspješno završeni, u skladu sa pozivom i Operativnim priručnikom, Ministarstvo će sa Vama zaključiti Ugovor o grantu (koji sadrži detaljna pojašnjenja o svim pravima i obavezama), na osnovu kojeg stičete pravo da započnete realizaciju investicije.

Trajanje Ugovora o grantu će biti definisano na osnovu korisnikovog zahtjeva, ali realizacija predložene investicije mora da se završi najkasnije do 31. maja, 2015. godine.

Korak 5

Vaša investicija može početi tek kada je Ugovor o grantu potpisani, a prije njegovog potpisivanja moguće je izvršiti samo pripremne radove koji su definisani Operativnim priručnikom.

Ukoliko MPRR utvrdi da ste započeli sa bilo kojom aktivnošću na predloženom projektu, osim pripremnih radova prije potpisivanja Ugovora o grantu, MPRR će obustaviti pripreme Ugovora o grantu i odobravanje zahtjeva.

Od trenutka stupanja na snagu Ugovora o grantu ne smijete mijenjati projekt. U slučaju da se određena promjena ipak mora napraviti, dužni ste obavijestiti MPRR u pisanom obliku uz odgovarajuće objašnjenje i možete izvršiti promjenu na projektu tek nakon pismenog odobrenja od strane MPRR.

Prilikom nabavke robe, materijala i usluga neophodnih za investiranje morate ispuniti procedure nabavke u skladu sa kriterijumima iz Operativnog priručnika za grantove.

Nabavka pojedinačnih dobara, materijala i radova u vrijednosti koja je niža od 2.000 € izvršiće se od strane korisnika putem direktnе kupovine/ugovaranja.

Nabavku dobara, materijala i radova, čija je vrijednost veća od 2.000 €, finansiranih iz ovog programa, izvršiće u skladu sa procedurama nabavke – Šoping metoda (tj. Poređenje ponuda primljenih od ne manje od tri dobavljača). Potrebne obrasce koje je neophodno popuniti za nabavku dobara i usluga nalaze se u prostorijama Savjetodavnih službi i MPRR, gdje možete dobiti neophodnu pomoć kako bi ispoštivali neophodne procedure nabavke

Korak 6

Nakon završetka ulaganja, predajete MPRR Zahtjev za isplatu sa potrebnom dokumentacijom.

Zahtjev za isplatu mora sadržati sve u cijelosti plaćene račune, u skladu sa odabranom ponudom i ugovorom. Dužni ste da podnesete samo one račune koje se odnose na ulaganja u projekt i koja pripadaju spisku prihvatljivih investicija.

Svi dokumenti koji se odnose na plaćanja za finansirani projekt, osim računa za pripremne radove (planska dokumenta i sl.), moraju biti datirani nakon datuma zaključivanja Ugovora o grantu između MPRR i korisnika.

Ako se procjeni da će projekt kasniti, obavezni ste dostaviti MPRR Zahtjev za odobrenje promjene projekta, s objašnjenjem i pripadajućom dokumentacijom koja se odnosi na promjene, ne kasnije od 30 dana prije isteka roka za podnošenje Zahtjeva za isplatu, s ciljem da se promijeni rok.

Korak 7

Kontrola na terenu sprovodi se prije potpisivanja Ugovora o grantu, prije isplate i tokom petogodišnjeg razdoblja nakon izvršenog konačnog plaćanja.

Za investicije koje se kontrolisu, neophodno je da pripremite sve potrebne podatke i materijale za sprovođenja kontrole na terenu.

U slučaju da ne dozvolite ili spriječite kontrolu na terenu, ili da na bilo koji drugi način utiĉete na rad kontrolora, Zahtjev za isplatu neće biti odobren. Kontrolori na terenu moraju imati pristup cijelokupnoj dokumentaciji vezanoj za ulaganje tokom svih kontrola koje se sprovode.

Nakon pozitivnog izvještaja MPRR, pravi se lista za plaćanja i u roku od 3 mjeseca od dana podnošenja zahtjeva za plaćanje, izdaće Vam se Rješenje o plaćanju, nakon čega će Vam biti izvršena uplata sredstava na Vaš žiro račun, a Vi ćete o tome biti blagovremeno obaviješteni.

Prijem zahtjeva za Peti MIDAS-GEF poziv je od 2. juna 2014. godine do 17. jula 2014. godine, a odobravanje primljenih zahtjeva će se vršiti nakon završetka ovog Poziva (tj. nakon 17. jula 2014.).

Potpisivanje Ugovora o grantu će se vršiti nakon završetka ovog Poziva, tj. nakon obrade svih pristiglih zahtjeva.

Dodatne informacije možete dobiti na sljedećim adresama:

Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja

Adresa: Rimski trg 46, 81000 Podgorica
Tel: 020 482 151; 020 482 298;

Savjetodavna služba u biljnoj proizvodnji

Podgorica	tel: 020 206 710
Bar	tel: 030 313 630
Cetinje	tel: 041 235 376
HercegNovi	tel: 031 323 444
Nikšić	tel: 040 201 122
Berane	tel: 051 235 408
Bijelo Polje	tel: 050 486 699

Služba za selekciju stoke

Podgorica	tel: 020 265 337
Bar	tel: 030 312 965
Nikšić	tel: 040 212 012
Berane	tel: 051 233 301
Bijelo Polje	tel: 050 487 009
Pljevlja	tel: 052 353 505

MIDAS Kancelarija

Adresa: Bul. Dzordza Wašingtona I,
81000 Podgorica
Tel: 020 234 730